

گزارش نقض حقوق بشر در ایران در مرداد ۱۴۰۳

خلاصه:

- اعدام دست کم ۱۲۶ زندانی
- صدور حکم اعدام برای ۶ زندانی و تأیید حکم ۱۱ زندانی دیگر توسط دیوان عالی کشور
- جان باختن زندانیان
- بازداشت دست کم ۱۰۰ شهروند، از جمله ۶ زندانی سیاسی جهت اجرای حکم
- صدور حکم حبس و جزای نقدی برای ۵۳ متهم برابر با ۱۱۸ سال و ۸ ماه و ۱۸ روز و جزای نقدی دو میلیارد و صد و چهل و دو میلیون و نهصد هزار تومان
- صدور حکم شلاق برای متهمین ۶ پرونده
- فوت ۳۲ کارگر و مصدومیت دست کم ۲۱۷ کارگر بر اثر حوادث ناشی از کار، اخراج بیش از ۲۲۵ کارگر
- برگزاری بیش از ۴۵۰ حرکت اعتراضی توسط اقشار مختلف مردم

مقدمه:

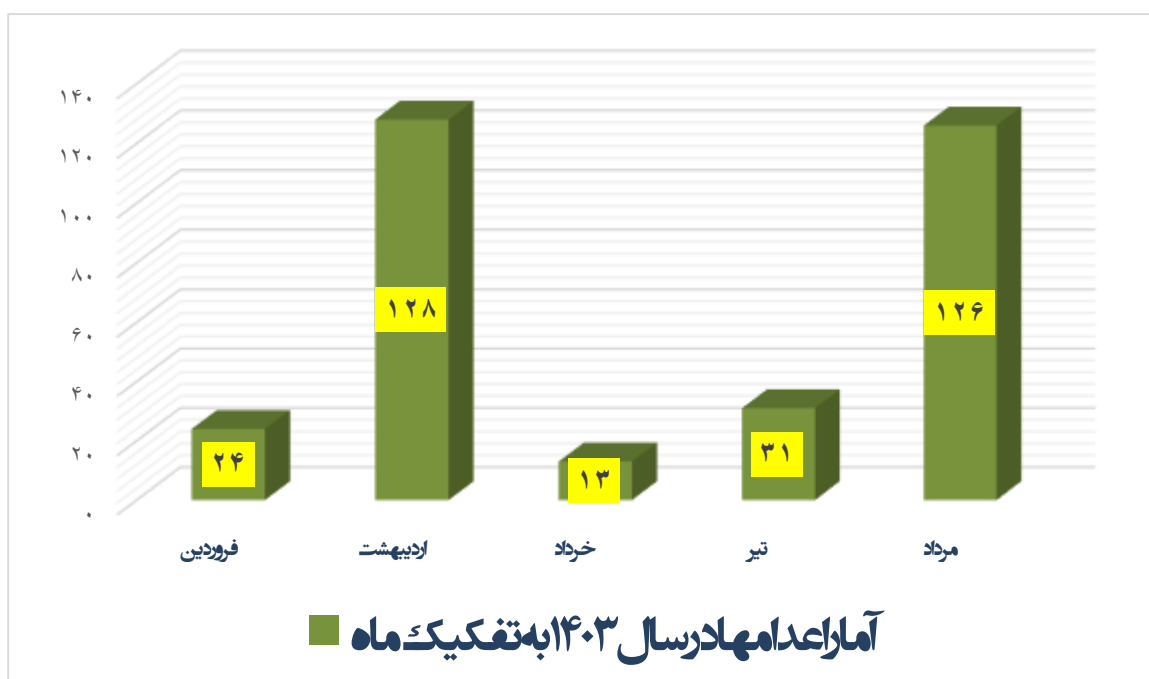
پس از پایان انتخابات ریاست جمهوری و استقرار رئیس جمهور جدید، ماشین کشتار جمهوری اسلامی بشدت فعال و شتاب کم سابقه‌ای گرفت؛ بطوری که تنها در یک روز، در یک اعدام دسته جمعی ۲۹ زندانی در کرج به دار آویخته شد. افزایش نگران کننده آمار اعدام‌ها در مرداد ماه، در پی تشدید تنش با اسرائیل و شکست پروژه یکدست سازی حکومت، بیانگر اراده سیاسی قدرت حاکم بر افزایش شدت سرکوب است. مرجع سیاست های راهبردی جمهوری اسلامی، نهادی فراتر از قوای سه گانه است و دستگاه قضایی بعنوان مهمترین بازوی اجرایی سرکوبگر آن، در هراس از طغیان های اجتماعی بدلیل آشکار شدن ضعف و افزایش اختلافات درونی، دست به گسترش روز افزون اعدام‌ها می زند تا اقتدار از دست رفته را بازسازی کند. این موضوع بار دیگر ثابت کننده عدم استقلال قوه قضائیه، تبعیت و عملکرد آن در چارچوب سیاست های تعیین شده از بالا است. به همین دلیل کشتار زندانیان ابعاد سیاسی دارد.

لیگ حقوق بشر زندانیان ایران «نفس در قفس» همواره بر سیاسی و فرا قانونی بودن اعدام ها در ایران تاکید نموده و ارزیابی ها و مستندات حقوقی لازم در این زمینه را در زمان های متفاوت ارائه کرده است. لیگ حقوق بشر زندانیان ایران، با هشدار نسبت به موج جدید و فزاینده اعدام‌ها، مقامات بین المللی را به اقدام قاطع برای جلوگیری از اعدام‌های بیشتر فرا می خواند.

اجرای حکم اعدام در مرداد ۱۴۰۳:

براساس گزارش مرکز آمار لیگ حقوق بشر زندانیان (نفس در قفس)، در مرداد ماه دست کم ۱۲۶ زندانی از جمله ۸ زندانی زن، در زندانهای مختلف کشور به دارآویخته شدند. این آمار نسبت به ماه تیر افزایش قابل توجهی داشت.

از اول سال شمسی تاکنون، حداقل ۳۲۲ زندانی اعدام شده‌اند. نمودار زیر آمار اعدام‌ها از اول سال را به تفکیک ماه نشان می‌دهد.

در ماه مرداد، دو زندانی سیاسی به نام‌های کامران شیخه و رضا رسایی در ماه مرداد اعدام شدند.

کامران شیخه زندانی سنی که همراه ۶ دوست و هم‌پرونده‌ای خود به اعدام محکوم شده بودند. وی بعد از ۱۵ سال حبس در زندان ارومیه اعدام شد. هر ۶ هم‌پرونده‌ای کامران شیخه با فاصله‌های کوتاه از هم در ماه‌های اخیر اعدام شدند.

رضا رسایی بعد از بازداشت در قیام ۱۴۰۱ به اتهام قتل رئیس اطلاعات شهرستان صحنه به اعدام محکوم شده بود.

عکسی از مزار رضا رسایی

همچنین در طول ماه اخیر ۶۳ زندانی به اتهام جرایم مرتبط با «مواد مخدر»، ۵۲ زندانی به اتهام قتل، ۴ زندانی به اتهام تجاوز به عنف و ۵ زندانی با اتهام نامشخص اعدام شدند.

در میان زندانیان اعدام شده ۸ زندانی زن وجود دارد.

از ۱۲۶ مورد اعدام صورت گرفته تنها ۵ مورد توسط رسانه‌های حکومتی اعلام شده است و ۱۲۱ مورد دیگر توسط فعالان حقوق بشری افشا شده است.

حکم اعدام دسته جمعی ۲۹ زندانی در کرج، ۲۶ زندانی در زندان قزلحصار و ۳ زندانی در زندان مرکزی کرج، در یک روز از جمله وقایع کم سابقه اعدام در یکروز در سه دهه گذشته است.

روز چهارشنبه ۹ خرداد سازمان عفو بین الملل در گزارش سالانه خود اعلام کرد، ۷۵ درصد اعدام‌های سال گذشته (سال ۲۰۲۳) جهان در ایران انجام شد. عفو بین الملل افزود که تعداد اعدام‌ها به بالاترین سطح خود در سراسر جهان از سال ۲۰۱۵ رسیده است که دلیل آن افزایش شدید موارد این حکم در ایران بود. براساس آمار ثبت شده سالانه مرکز زندانیان (نفس در نفس)، در سال ۱۴۰۲، حداقل ۸۴۴ نفر در زندان‌های سراسر کشور اعدام شدند.

صدور حکم اعدام:

در مرداد ماه، دست کم برای ۶ متهم حکم اعدام صادر و حکم اعدام ۱۱ زندانی به تائید دیوان عالی کشور رسید؛ پخشان عزیز، زندانی سیاسی سابق، به اتهام «بغی» از طریق عضویت در گروه‌های مخالف نظام توسط شعبه ۲۶ دادگاه انقلاب تهران به ریاست قاضی ایمان افشاری به اعدام محکوم گردید.

حکم اعدام مالک علی فدایی نسب، فرهاد شاکری، عیسی عید محمدی، عبدالحکیم عظیم گرگیج، عبدالرحمان گرگیج و تاج محمد خرماالی به اتهام «بغی» به تائید شعبه ۳۹ دیوان عالی کشور رسید.

صدور احکام شلاق:

در ماه مرداد، حداقل برای ۶ متهم حکم شلاق صادر شد. دو متهم جمعا به ۱۸۸ ضربه شلاق محکوم شدند. حکم تعداد ضربه شلاق برای ۴ متهم دیگر معلوم نشده است.

مجازات شلاق از جمله مجازات‌های تزدیلی، ظالمانه، نافی کرامت انسانی و از مصادیق شکنجه است که به پیروی از احکام کیفری دینی بعنوان مجازات اعمال می‌شود و با وجود ممنوعیت آن از سوی کنوانسیون‌های بین المللی حقوقی ومدنی همچنان بعنوان شکنجه قانونی توسط محاکم مورد حکم قرار می‌گیرد.

بازداشت شهروندان:

در مرداد ماه، دست کم ۱۰۰ شهروند با عناوین اتهامی مختلف بازداشت شدند. تعدادی از فعالین سیاسی، زندانیان سیاسی سابق، تعدادی از پرستاران معترض، تعدادی از فعالین محیط زیست از جمله شرکت کنندگان در مراسم خاکسپاری اسماعیل کریمی، فعال محیط زیست، خانواده‌های دادخواه، روحانیون و طلاب اهل سنت، تعدادی از فعالین فرهنگی و کارگری، فعالین فضای مجازی، روحانیان و طلاب اهل سنت و تعدادی دیگر از شهروندان تحت عناوین مختلف از جمله بازداشت شدگان ماه اخیر شدند.

در همین ماه، ۶ محکوم سیاسی جهت اجرای احکام صادره بازداشت گردیدند.

به گزارش حال وش، صبح یکشنبه ۷ مرداد، نیروهای امنیتی و نظامی به یک مدرسه دینی اهل سنت در شهرستان ریگان مراجعه و تعدادی از طلاب نوجوان را با ضرب و شتم بازداشت کردند. مدیر مدرسه حافظ صدیق شیهکی نیز به اداره اطلاعات احضار و از ادامه فعالیت این مدرسه جلوگیری به عمل آمده است. همچنین شامگاه روز سه‌شنبه ۹ مرداد ۱۴۰۳، حوالی ساعت ۱۰:۳۰ شب نیروهای نظامی با یورش به پارک کوهستان بلوار خرمشهر شهر زاهدان اقدام به بازداشت فله‌ای تعداد از زیادی از جوانان بلوچ کردند.

محکومیت شهروندان به حبس و جزای نقدی:

در ماه گذشته، حداقل برای ۵۲ پرونده متهمین سیاسی در دادگاه انقلاب، حکم حبس یا جزای نقدی صادر شد.

مجموعاً ۱۱۸ سال و ۸ ماه و ۲۸ روز حبس تعزیری برای این متهمین از طرف دادگاه‌های مختلف صادر شده است. دو میلیارد و صد و چهل و دو میلیون و نهصد هزار تومان جزای نقدی برای متهمین صادر کرده است.

ماشالله کریمی پدر دادخواه محمد مهدی کریمی، از اعدام شدگان بازداشتی اعتراضات سراسری ۱۴۰۱، توسط شعبه ۱۰۲ دادگاه کیفری دو نظرآباد، علاوه بر ۸ سال و ۱۰ ماه حبس به مصادره اموال و جزای نقدی به مبلغ ۱ میلیارد و ۹۰۰ میلیون تومان محکوم شد. همچنین گروهی از معلمان گیلان و بوشهر به دلیل شرکت در اعتراضات صنفی معلمان به جزای نقدی محکوم شدند.

جان‌باختن زندانیان در زندان:

روح‌الله محمدی، زندانی جرایم غیرسیاسی، در زندان ارومیه بدلیل تعلل در اعزام به بیمارستان بر اثر بیماری قلبی جان باخت. عدم رسیدگی پزشکی در زندان‌ها، به عنوان ابزاری برای شکنجه مسئولین قوه قضاییه علیه زندانیان استفاده می‌شود.

یک زندانی بنام بهرام اشجع شهروند اردبیل، به اتهام فعالیت در شبکه‌های اجتماعی و ارتباط با کنشگران بازداشت شده بود، یک روز پس از آزادی از بازداشتگاه اداره اطلاعات اردبیل به طرز مشکوکی جان باخت. به گفته برخی منابع روز قبل از آزادی به وی دارو خورانده بودند.

بدلیل عدم نظارت و امنیت مناسب، یک زندانی در زندان قزلحصار، در پی درگیری با سایر زندانیان با ضربات قیچی بشدت مجروح و بعد از انتقال به بیمارستان بر اثر شدت جراحات جان باخت.

حوادث کارگری:

بدلیل نبود ایمنی کافی و شرایط نامناسب کار، در مرداد ماه، دست کم ۳۲ کارگر حین انجام کار جانباخته و ۲۱۷ کارگر دیگر دچار مصدومیت شدند. نبود تجهیزات استاندارد ایمنی و بهداشتی، عدم آموزش و نظارت کافی، عدم تامین تجهیزات کافی و سودجویی کارفرمایان و عدم نظارت و اجرای صحیح ضوابط ایمنی کار از عوامل مهم حوادث کارگری است. طبق آمارهای رسمی منتشر شده از سوی نهادهای مربوطه سالانه بیش از دو هزار کارگر جان خود را بر اثر حوادث ناشی از کار ازدست می دهند. این درحالی است که در آمار اعلام شده، آمار فوت کارگران غیر رسمی، کولبران و سوختبران و... در نظر گرفته نمی شود.

به گفته مدیرکل پزشکی قانونی استان آذربایجان شرقی، در سه ماه نخست امسال بر اثر حوادث ناشی از کار ۲۵ کارگر فوت و ۳۵۹ کارگر از جمله ۱۱ زن مصدوم شدند. طبق گفته مدیرکل پزشکی قانونی استان تهران، در سه ماه نخست امسال ۷۲۹ کارگر مصدوم ناشی از کار به پزشکی قانونی مراجعه کرده اند. به گفته مدیرکل پزشکی قانونی استان اصفهان نیز در چهارماه نخست امسال ۴۹ کارگر از جمله ۳ زن در اثر حوادث ناشی از کار جان خود را از دست داده و ۸۵۲ زندانی مصدوم شدند.

اخراج کارگران:

در مردادماه، دست کم ۲۲۵ کارگر از کار اخراج شدند. ۸۰ تن از کارگران بومی مجتمع معدنی و کارخانجات تیتانیوم در کهنوج طی ماه اخیر اخراج شدند. ۸۵ کارگر کارخانه نساجی بروجرد از کار اخراج شدند. همچنین ۸۰ کارگر فروشگاه مرکزی پارچه عادل در اردبیل، بدلیل پلمپ فروشگاه، بخاطر ارزان فروشی، از کار بیکار شدند. تعدادی نامعلوم از کارگران آرامستان بهشت محمدرسول الله زاهدان بدلیل اعتراض به پرداخت نشدن معوقات مزدی شان طی گفتگو با رئیس سازمان آرامستانهای زاهدان، اخراج شدند.

اعتراضات سراسری:

بیش از ۴۵۰ تجمع، راهپیمایی یا حرکت اعتراضی توسط اقشار مختلف مردم در مرداد ماه برگزار گردید. راهپیمایی و تجمع هفتگی بازنشستگان فرهنگی و کشوری، تامین اجتماعی، مخابرات، فولاد، در اعتراض به وضعیت بد معیشتی و حقوق پائین، عدم تناسب حقوق با تورم، فقر و گرانی روز افزون و سایر مطالبات، بصورت مستمر ادامه یافت.

پرستاران، کارگران بخشهای مختلف کارگری، کارگران صنایع نفتی، رانندگان، مالباختگان و سایر اقشار جامعه در اعتراض به وضعیت بد معیشتی و عدم رسیدگی به خواسته هایشان، تجمعات و حرکت های اعتراضی برگزار کردند.

تجمعات اعتراضی پرستاران از ۱۴ مرداد شروع و به سرعت مراکز درمانی و شهرهای بیشتری را در بر گرفته و در پایان مردادماه به ۳۲ شهر رسید. اعتصاب، تجمع و تظاهرات پرستاران در شهرهای مشهد و شیراز ابعاد گسترده تری داشت.

خواسته های پرستاران عبارت است از : صدور احکام جدید بر مبنای افزایش حقوق و سختی کار و فوق العاده خاص با ضریب مناسب، محاسبه ی کارانه پرستاران براساس ثبت اقدامات پرستاری، موجود در کتاب ارزش گذاری خدمات پزشکی بنام پرستاران، برخورداری از مزایای رفاهی و مناسبتی، مانند سایر کارکنان دولت و نهادهای عمومی، حذف اضافه کار اجباری و در صورت نیاز دانشگاه به اضافه کار همکاران پرداخت دستمزد مناسب بر اساس تورم موجود سالیانه و بر اساس فرمول اداره کار و قانون ارتقاء بهره‌وری.

کارگران شرکت‌های پیمانکاری در صنایع نفتی اعتصاب خود را ادامه دادند. کارگران خواستار افزایش دستمزدها، حذف پیمانکاران از عرصه های نفت و گاز و نیروگاهی، اجرای 14۱۴ روز کار ۱۴ روز مرخصی، افزایش دستمزدها، یکسان سازی مزد و شرایط کاری مانند کارگران صنایع نفت و گاز و نیروگاهی، برابری مزایای شغلی نظیر کارگران رسمی صنعت نفت؛

همچنین کارکنان شرکت های نفت و گاز به تجمعات اعتراضی خود ادامه دادند. عمده خواسته این کارگران حذف سقف حقوق، اصلاح کف حقوق، حذف محدودیت حق سنوات، اجرای کامل ماده ده قانون نفت.

اعتصاب غذای روزهای سه‌شنبه زندانیان سیاسی در اعتراض به مجازات اعدام به ۱۸18 زندان گسترش یافت؛ زندانیان سیاسی اوین (بند زنان، بند ۴، بند ۶، بند ۸)، زندانیان سیاسی قزلحصار (واحد ۳، واحد ۴)، زندانیان سیاسی زندان مرکزی کرج، زندانیان سیاسی خرم آباد، خوی، مشهد، نقده، سقز، اردبیل، قائمشهر، ارومیه، مریوان، کامیاران، بانه، سلماس، شیراز، رشت زندانیان سیاسی بند زنان همچنان ادامه یافت.

زندانیان سیاسی اعلام کرده اند : «برای اینکه صدای ما شنیده شود، ما هر سه شنبه اعتصاب غذا می‌کنیم. روز سه شنبه را برای این انتخاب کرده‌ایم چون اغلب این آخرین روز زندگی همبندی های ماست که در روزهای قبل به انفرادی منتقل می‌شوند.»